

Reactie Natuur & Milieu op 'Nationale visie op duurzame koolstof in de chemische industrie'

Natuur & Milieu verwelkomt de visie op duurzaam koolstofgebruik in de chemie. In deze reactie geven wij een aantal kernpunten aan die essentieel zijn voor een duurzame chemie die passend is bij Nederland. Wij verzoeken de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat & Klimaat en Groene Groei om deze kernpunten goed te borgen in de definitieve versie van de visie.

Sturing is vereist

Zonder sturing zal een duurzame koolstofchemie niet van de grond komen. Gezien de uitdagingen rond stikstof, netcapaciteit en stijgende prijzen en concurrentie kan afbouw van bestaande chemie sneller gaan dan verwacht en kan nieuwe chemie hun heil elders gaan zoeken. Beperkingen in de beschikbaarheid van fysieke ruimte, milieuruimte, duurzame energie en duurzame grondstoffen spelen een grote rol in de huidige en toekomstige mogelijkheden. Voor de chemie in Nederland ligt bulkproductie minder voor de hand. Kansen liggen er juist op bedrijfsmodellen die zich richten op kennis en technologie en de export daarvan. Sturing op hoogwaardige inzet van schaarse middelen gecombineerd met een afbouwpad voor fossiel grondstoffengebruik brengt het eindbeeld van een duurzame en toekomstbestendige chemie dichterbij.

Zet circulariteit centraal

Het meest duurzame product is het product dat niet gemaakt hoeft te worden. Door circulariteit centraal te stellen is veel milieuwinst te behalen én worden vele uitdagingen makkelijker. Circulariteit gaat veel verder dan alleen recycling, de echte winst zit in de hoge R-ladder strategieën. Gedragsverandering door consumenten speelt hierin een rol, maar de hoofdverantwoordelijkheid ligt bij bedrijven en overheden. Beleid moet sturen op hoogwaardige producten die lang meegaan, hergebruikt kunnen worden en goed recyclebaar zijn.

Neem een schone en gezonde leefomgeving als uitgangspunt

De chemie heeft op dit moment een grote impact op de leefomgeving met negatieve gevolgen voor milieu, ecosystemen en gezondheid van omwonenden. De visie beschrijft het streven naar een Nederland dat in 2050 naast klimaatneutraal en circulair ook gezond, schoon en veilig is. De overgang naar duurzame grondstoffen betekent echter niet automatisch dat dit geborgd is. Een schone en gezonde leefomgeving zou een expliciet uitgangspunt moeten zijn bij het beleid rond verduurzaming van de chemie.